

<i>A tantárgy címe</i> Bibliaismeret II. (Újszövetség)	<i>A tantárgy kódja:</i> BBLSF81800	<i>Félév</i> 2020/2021 – 2. félév
<i>A tantárgy típusa</i> Elmélet	<i>Óraszám</i> 4 óra (levelező)	<i>Kreditek száma:</i> 2

Kurzusfelelős: Wappler Ádám

A kurzus célja:

Európa kultúrájának gyökerei nem érthetőek meg a kereszténység, és ebből fakadóan a Biblia ismerete nélkül, vallási meggyőződéstől és felekezeti hovatartozástól függetlenül is. Ezért a Szentírás egyszerre jelenik meg előttünk úgy, mint a kinyilatkoztatás forrásaként a hit tanúja, és egyúttal, mint az emberiség gazdag kulturális öröksége. A kurzus célja ennek jegyében az, hogy az újszövetségi könyvek bemutatásával átfogó újszövetségi bibliaismereteket nyújtson a hallgatóknak, szolgálva mind a hitélet, mind a kultúra tekintetében a szellemi-lelki értékekkel való gyarapodást.

Az Egyetem hitéleti képzései – így a bibliaismereti, és ezen belül az újszövetségi Szentírást bemutató tárgy – olyan módszertani kihívások elé állítják az oktató teológusokat, amelyek teljesen egyediek korunk teológiai képzési formái között. A kurzus magas létszáma nem megszokott a hazai teológiai képzésben, emellett a hallgatók különféle évfolyamokból és szakterületekről érkeznek, úgy, hogy általánosan elmondható, képzéseik során és azt megelőzően nem rendelkeznek kellő, előzetes rálátással a területet illetően. Mindez azt jelenti, hogy itt egyetlen hagyományos, a teológia vagy vallástudományi képzésekben jelenlévő bibliaismereti kurzus tematikáját és anyagát sem lehet – még nagyvonalakban sem – alkalmazni, mert azok megközelítése és informális anyaga nem fedi a megjelenő speciális elvárásokat és lehetőségeket, és mert általánosan más célra kalibráltak.

Ezért a kurzus egyediségből származó módszertani problémák mentén igyekeztünk kialakítani egy olyan jegyzetként használható kötetet, amellyel célunk, hogy egy jól áttekinthető, biztos rálátást és tudást nyújtó anyagot tárjunk a hallgatók elé, tekintettel arra, hogy a kurzus nem a speciális teológiai képzésben jelenik meg, emellett hangsúlyos teret hagyva a vonatkozó szentírási szövegek olvasására.

Így a kurzus tematikájának alapjául az idén a Szent István Társulat kiadásában megjelenő *Bevezetés az Újszövetségbe* című kötet szolgál, mely a szentírási introdukció, a bibliai exegézis és a fundamentális teológia egyfajta sajátos ötvözete. A könyv egyes egységeinek végére helyezett összefoglaló kérdések szintén a hallgatók munkáját hivatottak segíteni a könnyebb áttekintés és a tanulmányi felkészülés érdekében.

A kurzus leírása:

Témakörök
Értelmezési keret és megfontolások
A kinyilatkoztatás és a Biblia
A szentírási kánon, sugalmazás, értelmezés
Az Újszövetség könyvei – az evangélium fogalma, a szinoptikus kérdés, a történeti-Jézus, a kor vallási és kulturális szereplői
Márk evangéliuma – keletkezés, teológiai olvasat és krisztológiai címek
Máté evangéliuma – keletkezés, és a hegyi beszéd
A lukácsi korpusz – Lukács evangéliuma és az Apostolok Cselekedetei
János evangéliuma – János teológiai olvasata
Szent Pál apostol levelei – Pál teológiai háttere, a páli levelek felosztása és azok teológiai hangsúlyai
A Zsidókhöz írt levél
A katolikus levelek
Jelenések könyve – az újszövetségi apokaliptika fogalma

Számonkérés módja:

Írásbeli vizsga. Járványügyi korlátozások esetén online az UniPoll rendszerben.

Kötelező irodalom:

SÁGHY Ádám – WAPPLER Ádám, *Bevezetés az Újszövetségbe*, Szent István Társulat, Budapest 2021.

Ajánlott irodalom:

A II. Vatikáni Zsinat DEI VERBUM kezdetű dogmatikus konstitúciója az isteni kinyilatkoztatásról

BERGOGLIO, Jorge Mario (Ferenc pápa), *Nyitott Ész, Hívó Szív*, Új Ember Kiadó, Budapest 2012.

GNILKA, Joachim, *Az Újszövetség teológiája*, Szent István kézikönyvek, Szent István Társulat, Budapest 2007.

Jeromos Bibliakommentár III: Biblikus tanulmányok, SZJKB, Budapest 2003.

HOLLAI Antal, *A csend hangjai*, Gondolatok az evangéliumokról, Szent István Társulat, Budapest 2015.

HOLLAI Antal, *Szemlélni és befogadni*, Gondolatok a Jelenések könyvéről, Szent István Társulat, Budapest 2017.

KOCSIS Imre, *Bevezetés az Újszövetség kortörténetébe, és irodalmába I-II.*, Szent István Társulat, Budapest 2011.

KOCSIS Imre, *A hegyi beszéd*, Jel Könyvkiadó, Budapest 2005.

SZÉKELY János, *Az Újszövetség teológiája*, Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest 2004.

TAKÁCS Gyula, *Az Újszövetség irodalma I–II.*, Kairosz Kiadó, Budapest 2000.

WALTER Kasper, *Irgalmasság*, Új Ember Kiadó, Budapest 2012.

FERENC PÁPA, *Aperuit illis*, Szent István Társulat, Budapest 2021.

FERENC PÁPA, *Evangelii gaudium*, Szent István Társulat, Budapest 2014.

XVI. BENEDEK, *A názáreti Jézus I-II-III.*, Szent István Társulat, Budapest

XVI. BENEDEK, *Verbum Domini*, Szent István Társulat, Budapest 2011.